

W drodze na Warmię i Mazury

*Podaj mi rękę, bracie mój drogi,
Znad Wisły, Bugu, Naroczy!
Do nas przywiodły cię nowe drogi...
Bracie mój! popatrz mi w oczy.*

Tym, co przybyli
Maria Zientara-Malewska
Olsztyn 1965

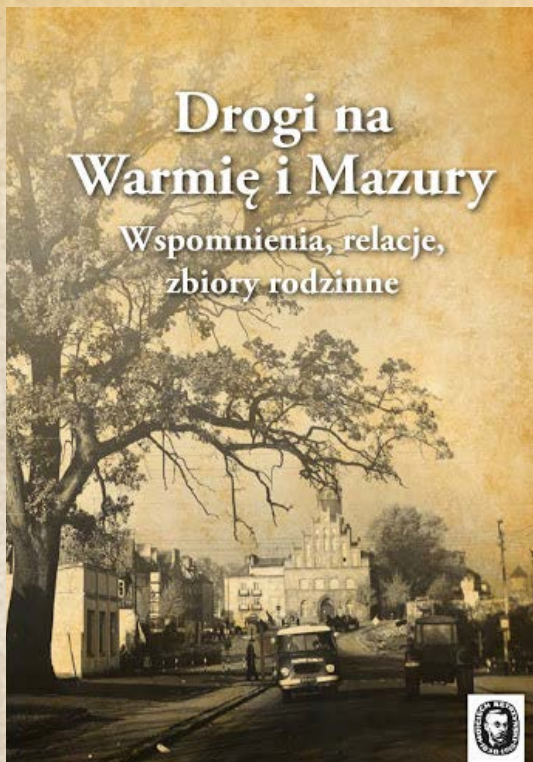
Drodzy Czytelnicy!

Poruszające, niewiarygodne, bolesne, pełne nadziei...

Takie właśnie są historie osób, które zdecydowały się opowiedzieć o swojej życiowej drodze. Wspólnym mianownikiem tych losów jest miejsce osiedlenia – Warmia i Mazury. Tereny z trudną, burzliwą historią. Jednak jest coś jeszcze, co łączy osiedleńców – wiara, że wraz z przybyciem na Warmię i Mazury los będzie łaskawszy.

Niniejszy wybór książek przygotowany został w 75. rocznicę przybycia osadników na Warmię i Mazury.

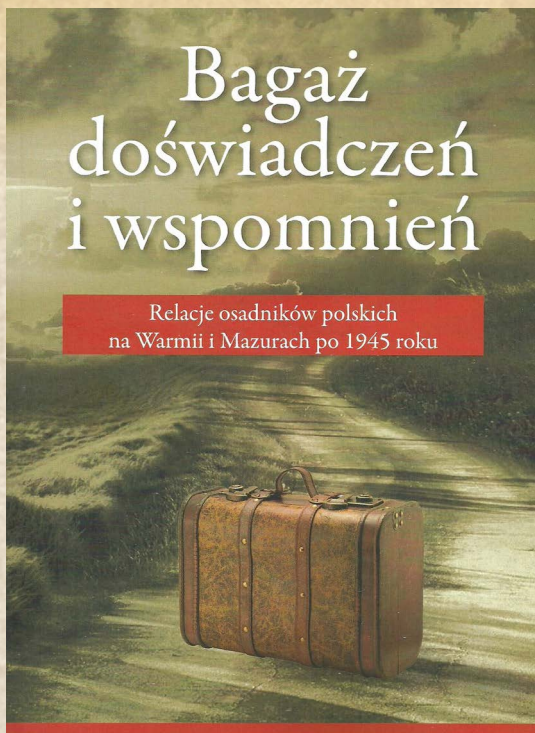
Miłej lektury.

Drogi na Warmię i Mazury. Wspomnienia, relacje, zbiory rodzinne
red. Piotr Bojarski, Emilia Janowska, Olsztyn, 2018

*Drogi na Warmię i Mazury.
Wspomnienia, relacje, zbiory rodzinne*

Książka powstała w ramach projektu „Archiwa rodzinne jako źródło upowszechniania tradycji narodowej” i zawiera pięć tekstów będących wspomnieniami osadników. Relacje te opracowane zostały przez pracowników Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie i stanowią cenne świadectwo powojennej rzeczywistości. Cała publikacja świetnie wpisuje się w nurt badań nad regionem, który zakłada zbieranie przekazów jego mieszkańców.

Bagaż doświadczeń i wspomnień. Relacje osadników polskich na Warmii i Mazurach po 1945 roku

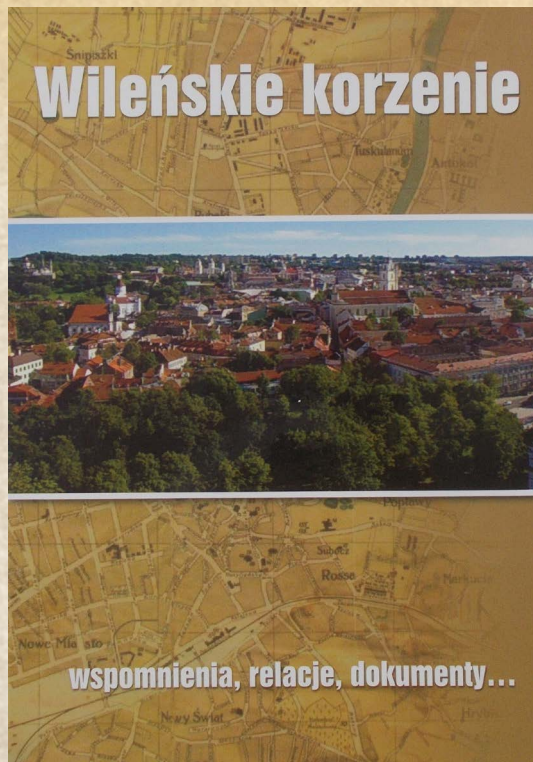
red. Piotr Bojarski, Emilia Janowska, Olsztyn, 2018

Bagaż doświadczeń i wspomnień.

Relacje osadników polskich na Warmii i Mazurach po 1945 roku

To książka zawierająca dziesięć tekstów wspomnieniowych, z czego każdy z nich został pieczołowicie opracowany przez pracowników Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. Reminiscencje te zostały wzbogacone o fotografie z rodzinnych archiwów, które świetnie korespondują z tekstem i obrazują wydarzenia w nich opisywane. Na marginesie warto dodać, iż wspomnienia są przedstawione w pierwszej osobie, co z pewnością potęguje autentyczność relacji.

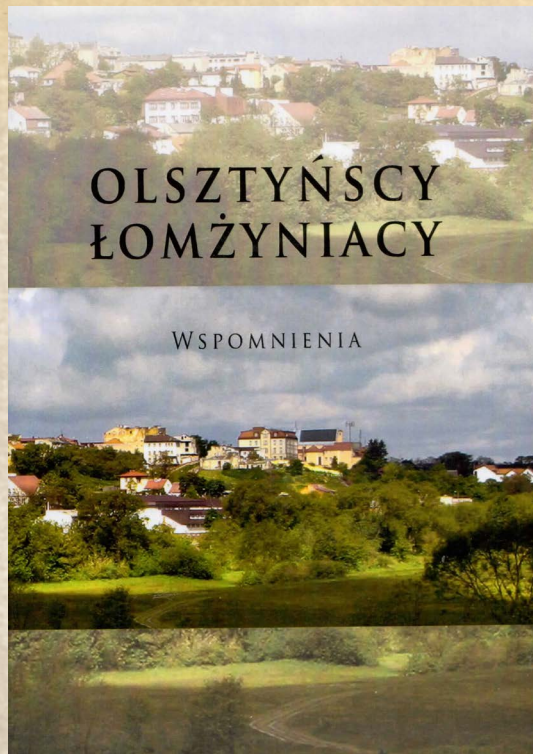

Wileńskie korzenie. Wspomnienia, relacje, dokumenty...

red. Zygfryd Gładkowski, Bolesław Pilarek, Olsztyn, 2012

Wileńskie korzenie. Wspomnienia, relacje, dokumenty...

Tytuł sugeruje, co jest wspólnym mianownikiem wspomnień przedstawionych w książce. Lektura tejże pozycji pozwoli zauważyć, iż redaktorzy dołożyli wszelkich starań, aby zachować indywidualny charakter każdej relacji. Ponadto w książce zawarto wzmiankę o działalności olsztyńskiego oddziału Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej.

Olsztyńscy Łomżyniacy. Wspomnienia

Książka ta podzielona została na cztery części, z czego w trzech pierwszych porządek w układzie treści wyznacza przyjęta cezura czasowa. Czwarta część zawiera zaś obszerne sylwetki autorów wraz z ich fotografiami. Ponadto pozycja wzbogacona została o wykaz literatury dotyczącej ziemi łomżyńskiej.

Olsztyńscy Łomżyniacy. Wspomnienia

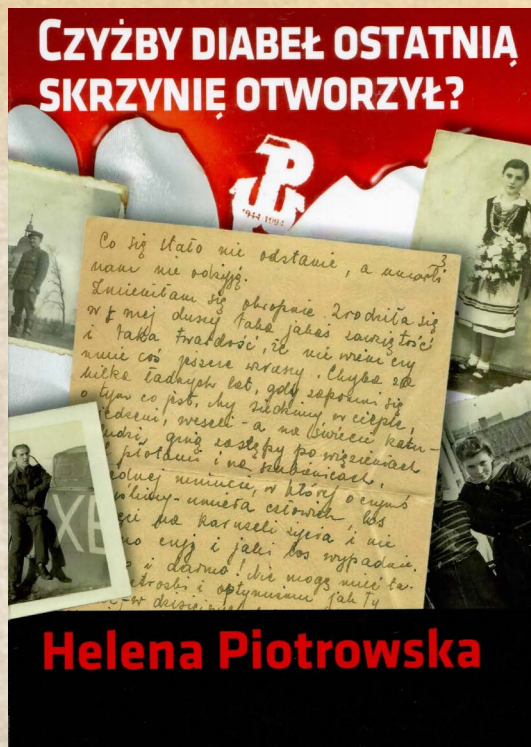
red. Andrzej Roman Gąsiorowski, Krystyna Kozielfo-Poklewska, Olsztyn, 2011

Mazury zapamiętane.
Relacje i wspomnienia mieszkańców Ziemi Piskiej

Prezentowana pozycja to książka podsumowująca projekt „Mazury zapamiętane. Mazury w XX wieku w relacjach i wspomnieniach mieszkańców jako inwentaryzacja dziedzictwa kulturowego” zrealizowany z inicjatywy Lokalnej Grupy Działania „Mazurskie Morze”. Sama publikacja wyróżnia się na tle innych obszernym wprowadzeniem autorstwa Waldemara Brendy oraz świetnym materiałem ikonograficznym.

Mazury zapamiętane. Relacje i wspomnienia mieszkańców Ziemi Piskiej
red. Waldemar Brenda, Bogusław J. Turpacz, Orzysz, 2014

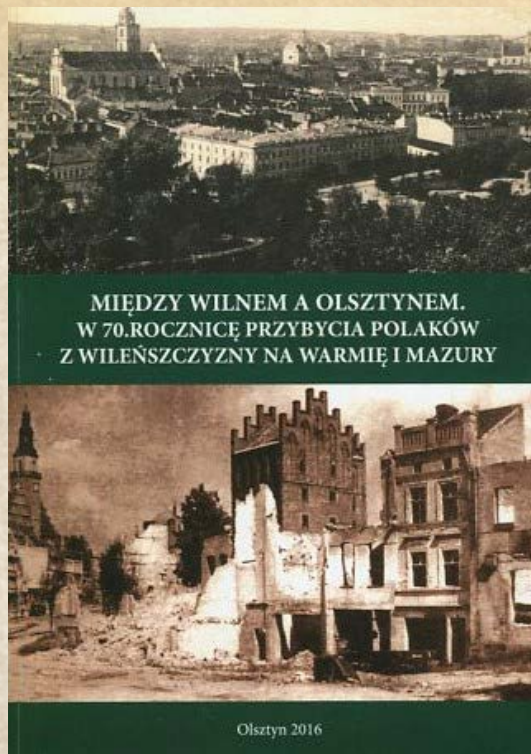
Czyżby diabeł ostatnią skrzynię otworzył?

Helena Piotrowska, Olsztyn, 2013

Czyżby diabeł ostatnią skrzynię otworzył?

To książka przedstawiająca przejmujące losy Polaków, którzy od 1945 r. przybywali na Warmię i Mazury. Dzieje bohaterów zostały spisane po bezpośrednich rozmowach z nimi i są przyczynkiem do poznania nie tylko indywidualnych losów ludzi, ale także przemian dziejowych. Lektura tej pozycji z pewnością nie pozostawi czytelnika obojętnym, a wręcz skłoni do refleksji i pokory.

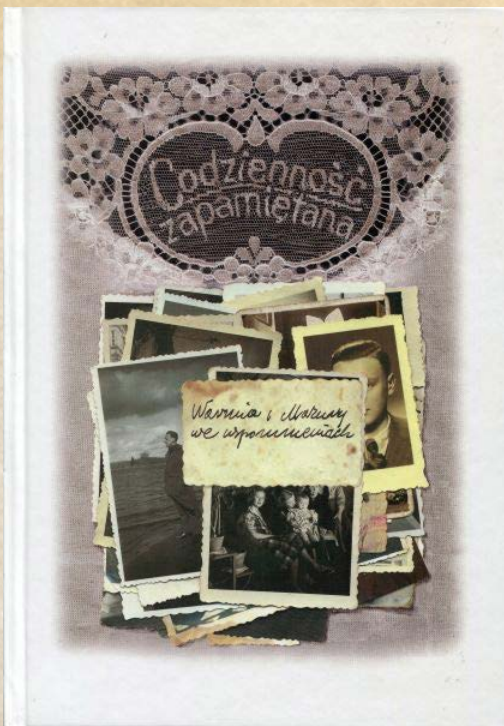
*Między Wilnem a Olsztynem. W 70. rocznicę przybycia Polaków
z Wileńszczyzny na Warmię i Mazury*

red. Piotr Bojarski, Andrzej Szmyt, Olsztyn, 2016

Między Wilnem a Olsztynem.

*W 70. rocznicę przybycia Polaków z Wileńszczyzny
na Warmię i Mazury*

Poza czytaniem książek pełnych autentycznych wspomnień, warto pokusić się o lekturę pracy zbiorowej „Między Wilnem a Olsztynem”. Pozycja ta opatrzona została aparatem naukowym i zawiera trzynaście interesujących artykułów ułożonych w porządku tematycznym i chronologicznym. Godne uwagi jest również zawarte na końcu książki zestawienie bibliograficzne, które z pewnością ułatwi dotarcie do publikacji na temat Wileńszczyzny.

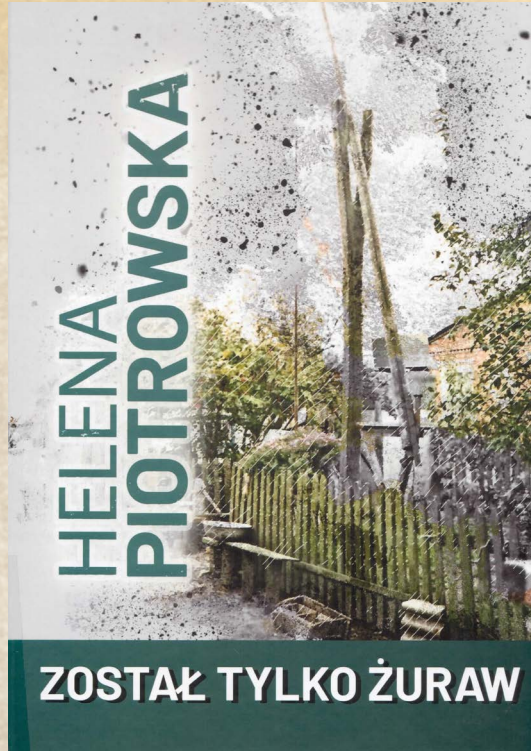

Codziennosc zapamietana. Warmia i Mazury we wspomnieniach
red. Hans-Jurgen Karp, Robert Traba, Olsztyn – Warszawa, 2004

Codziennosc zapamietana. *Warmia i Mazury we wspomnieniach*

Prezentowana ksiazka to publikacja zawierajaca teksty nadeslane w ramach konkursu pod haslem „Codziennosc. Lata czterdzieste i piecdziesiate na Warmii i Mazurach”. Na szczegolna uwage zasluguje tekst autorstwa redaktorow, który swietnie wprowadza do lektury publikacji. Ponadto ksiazka wzbogacona zostala o indeks miejscowosci, który z pewnoscia ulatwi korzystanie z pozycji.

Został tylko żuraw. Jan Franciszek Rutkowski strażnik pamięci o Wołyniu

Helena Piotrowska, Olsztyn, 2019

Został tylko żuraw.

Jan Franciszek Rutkowski strażnik pamięci o Wołyniu

Helena Piotrowska w swej książce nie skupiła się na zbieraniu relacji i ich publikacji, lecz na stworzeniu pełnej biografii człowieka, który mimo wojennych przeżyć obłąskawił rzeczywistość i wykazał się aktywną działalnością społeczną. Sam Jan Franciszek Rutkowski we wprowadzeniu zaznacza, że lektura książki pozwoli czytelnikom poznać nie tylko historię Wołynia, ale także dzieje Olsztyna i jego mieszkańców.

Beata Szady
Wieczny początek
Warmia i Mazury

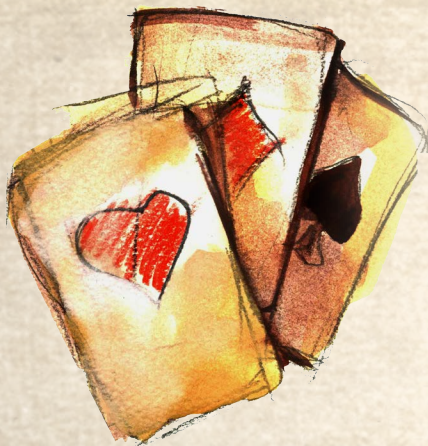
Wieczny początek

Beata Szady, Wołowiec, 2020

Wieczny początek

Reporterka słuchając ludzi i przelewając to na papier, kreśli aktualny obraz rzeczywistości Warmii i Mazur. Rozmówców można podzielić na trzy grupy – przedwojennych mieszkańców Prus Wschodnich, powojennych osiedleńców oraz tych, którzy przełomowych momentów w dziejach regionu nie pamiętają. To, co wyróżnia publikację, to szeroka perspektywa czasowa pozwalająca dostrzec dokonujące się zmiany.

Zakończenie

To tylko wybrane publikacje przedstawiające losy osób, które osiedliły się na Warmii i Mazurach tuż po drugiej wojnie światowej. Wszystkie te pozycje oraz wiele innych, zbliżonych tematyką, znaleźć można w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Olsztyn 2020

Wybór i opracowanie: *Marta Pęczak*

Redakcja techniczna: *Karolina Lewandowska*

Korekta: *Urszula Maciąg*

Grafika: *Karolina Lewandowska*

© Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie

Publikacja ukazała się w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2020